

AVRUPA BİRLİĞİ İLE KATILIM MÜZAKERELERİ – ANA UNSURLAR

TOBB AB MÜDÜRLÜĞÜ -30 ARALIK 2004

AVRUPA BİRLİĞİ ÜYELİK MÜZAKERELERİ

- Avrupa Birliği üyesi devlet ve hükümet başkanları, 16-17 Aralık 2004 tarihinde Brüksel'de gerçekleştirdikleri zirvede "3 Ekim 2005 tarihinde Türkiye ile üyelik müzakerelerinin başlatılmasına" karar verdi.

TAKVİM

Lüksemburg Dönem Başkanlığı

(1 Ocak-30 Haziran)

İngiltere Dönem Başkanlığı

1 Temmuz – 31 Aralık)

Katılım Ortaklığı Belgesi (KOB): Komisyon tarafından hazırlanır- 25 ülkenin bakanları tarafından (Konsey) onaylanır

Ulusal Program: KOB'ne Türkiye'nin cevabı niteliğindedir. Türkiye hazırlar. Bakanlar Kurulu tarafından kabul edilip, resmi gazetede yayımlanır.

Müzakere çerçevesi: Komisyon tarafından hazırlanır- 25 ülkenin bakanları tarafından (Konsey) onaylanır

3 Ekim 2005: Müzakerelerin başlatılması amacıyla 25 ülkenin dışişleri bakanlarının katılımıyla hükümetlerarası konferansın toplanması.

AVRUPA BİRLİĞİ ÜYELİK MÜZAKERELERİ NEDİR?

Aday ülkeler AB müktesebatını bütünüyle kabul etmek durumundadır. Dolayısıyla, **üyelik müzakereleri**, aday ülkenin AB müktesebatını ne şekilde ve hangi takvim çerçevesinde kabul edeceğinin, uygulayacağını ve uygulama için gereken idari yapıyı nasıl oluşturacağını saptandığı bir süreçtir.

MÜZAKERE FASILLARI

- 1- Malların Serbest Dolaşımı
2. Kişilerin Serbest Dolaşımı
3. Hizmetlerin Serbest Dolaşımı
4. Sermayenin Serbest Dolaşımı
5. Şirketler Hukuku
6. Rekabet
7. Tarım
8. Balıkçılık
9. Ulaştırma
10. Vergilendirme
11. Ekonomik ve Parasal Birlik
12. İstatistik
13. Sosyal Politika ve İstihdam
14. Enerji
15. Sanayi

16. KOBİ
17. Bilim ve Araştırma
18. Eğitim ve Öğretim
19. Telekomünikasyon ve Bilgi Teknolojileri
20. Kültür ve Görsel İşitsel Politika
21. Bölgesel Politika ve Yapısal Önlemlerin Koordinasyonu
22. Çevre
23. Tüketici Sağlığı ve Korunması
24. Adalet ve İçişleri
25. Gümrük Birliği
26. Dış İlişkiler
27. Ortak Dış ve Güvenlik Politikası
28. Mali Kontrol
29. Mali ve Bütçesel Hükümler
30. Kurumlar
31. Diğer konular

Müzakerelerin Başlatılması Süreci

1. Müzakere kararının alınması. (17 Aralık 2004)
2. Hükümetlerarası Konferans'ın toplanması. (3 Ekim 2005 Pazartesi)
3. Tarama (screening) süreci. Müzakerelerin açılmasından önce veya sonra olacak. Bu konu, yakın zamanda açıklığa kavuşacaktır.
4. Hükümetlerarası Konferans'ın tekrar toplanarak müzakere fasıllarının tespiti.
5. Müzakere fasıllına ilişkin Türkiye'nin pozisyonunun Konsey'e iletilmesi.
6. AB'nin taslak müzakere pozisyonun Komisyon tarafından AB Konseyi'ne sunulması. Konsey/Hükümetlerarası Konferans oybirliğiyle kendi belirleyeceği tutumu Türkiye'ye iletcek ve müzakere fiilen başlamış olacak.

Fasılların Müzakere Sıralaması

Diğer ülkelerle yürütülen müzakereler göz önüne alındığında, bu fasıllar ilke olarak kolaydan zora doğru sıralandı. **Bir fasılın kolay sayılmasının iki kriteri var:**

- Ya, yapılan tarama çalışması sonucunda Türkiye'nin başarılı olduğu tespiti yapılan alan olacak,
- veya AB'nin ayrıntılı mevzuatı olmayan alan olacak.

Yeni Katılan Ülkelerde Fasıllarının Müzakere Sıralaması

kolay fasıllar	sanayi, eğitim, KOBİ, istatistik, bilim ve araştırma politikaları
kolay çözümlenebilir fasıllar	balıkçılık, ekonomik ve parasal birlik, telekomünikasyon, bilgi teknolojileri, tüketiciyi koruma ve tüketici sağlığı, gümrük birliği, dış ekonomik ilişkiler, ortak dış ve güvenlik politikaları, mali kontrol, kültür ve görsel işitsel politikalar
müzakere aşamasında nispeten daha ciddi sorunların yaşandığı fasıllar:	malların serbest dolaşımı, hizmetlerin serbest dolaşımı, şirketler hukuku, rekabet, ulaştırma, vergilendirme, enerji, istihdam ve sosyal politika,
uyumlaştırılmasında en fazla sıkıntı yaşanan fasıllar	tarım, çevre, adalet ve içişleri, kişilerin serbest dolaşımı, finansman&bütçe ve kurumlar

Türkiye için Tahmin Edilen Fasılların Müzakere Sıralaması

Türkiye'nin AB ile geçmişe dayalı ilişkileri nedeniyle ilk olarak aşağıdaki fasıllarla müzakere başlanması beklenebilir:

- malların serbest dolaşımı,
- devlet yardımları hariç rekabet,
- tüketicilerin korunması,
- gümrük birliği,
- bilim ve araştırma,
- küçük ve orta boy işletmeler
- sanayi politikası başlıkları
- eğitim

MÜZAKERE POZİSYONLARI

- AB müktesebatına uyumun ekonomik, sosyal ve hatta siyasi bazı sorunlar yaratması kaçınılmaz.
- Türkiye, belirli sektörler için '**geçiş dönemleri**' ve/veya '**derogasyonlar,**' genel kuralları derhal uygulamamak için '**istisna kuralları**' isteyebilecek.
- Geçiş dönemleri ve derogasyonlar içerecek müzakere pozisyonununun AB tarafından geçerli ve ikna edici sayılması esastır.

İstisnalarda Kabul Şartları

1. Uygulamanın devlet bütçesine aşırı yük oluşturacağıının belirlenmesi;
2. Ulusal çıkarla çelişmesi ve söz konusu çıkarın Avrupa Birliği açısından büyük önem taşıması;
3. Sektör temelinde, uygulamanın doğuracağı olumsuz etkilerin bilimsel ve somut şekilde ortaya konulması. Başka deyişle taleplerin 'düzenleyici etki analizi' (regulatory impact analysis) çalışmalarına dayandırılması.

Diğer Aday Ülkelere İstisnaların Uygulanması

İstisnalara AB'nin katı davrandığı alanlar

Devlet yardımları, kamu ihaleleri, şirketler hukuku, fikri ve sınai mülkiyet gibi temel serbest piyasa ekonomisi kurallarına ilişkin konularla; işletmelerin rekabet gücünü doğrudan etkileyen teknik mevzuat, işyeri sağlığı ve güvenliği gibi bazı sosyal politika sektörleri

İstisnalara AB'nin esnek yaklaştığı alanlar

Üretim sürecini dolaylı biçimde etkileyen ve aday ülkeye büyük maliyet getiren çevre, ulaştırma, tarım ve enerji mevzuatının bazı bölümleri

Son 10 Üyeye Tanınan İstisnalar

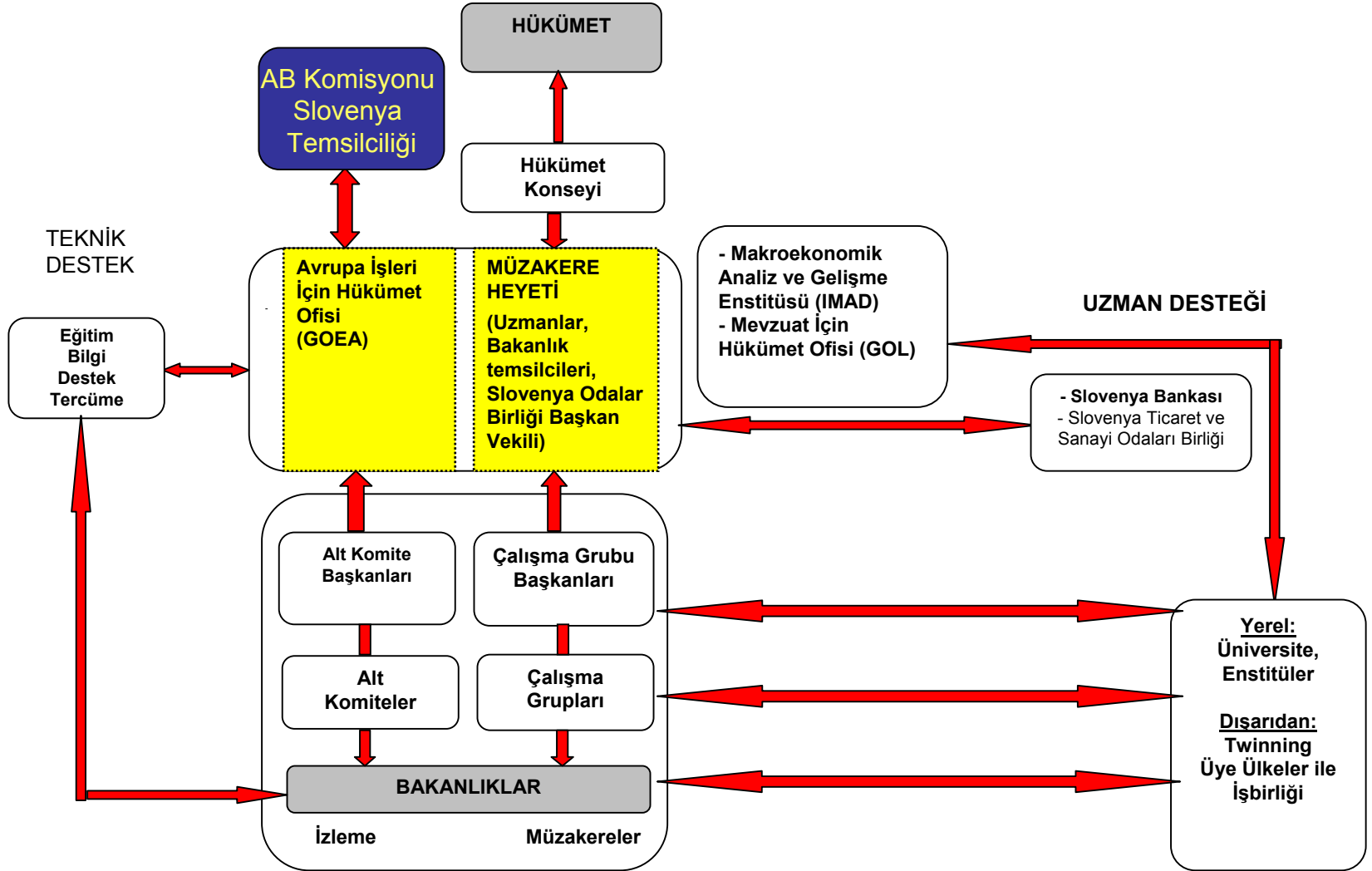
1 Mayıs 2004'te AB'ye katılan 10 ülkeye 31 müzakere başlığının 16'sında toplam 322 istisna tanındı. Bu istisna kurallarının üçte ikisi tarım (73), vergilendirme (59), çevre (56), tek pazar -mal, sermaye, hizmet ve kişilerin serbest dolaşımı- (43) gibi fasıllarda uygulandı.

Müzakereler Nasıl Örgütlenecek?

Müzakereler esas olarak üç kademedede yürütülmesi bekleniyor:

1. **Hükümetler-arası Konferans (HAK)**. Müzakere sürecinin siyasi düzeydeki en yetkili kurumu.
2. **25 üye ülkenin ve Türkiye'nin AB nezdindeki daimi Temsilcileriyle AB Komisyonu'ndan oluşan ikinci kademe.**
3. Türkiye baş müzakerecisi, müzakere heyeti, bakanlıklar, çalışma gruplarından oluşacak ve cephe gerisinde asıl yükü taşıyacak olanlardan teşekkül edecek.

SLOVENYA'DA MÜZAKERE ÖRGÜTLENMESİ

Müzakerelere İlişkin Bir Değerlendirme

- Müzakerenin yüzde 65'i aday ülkenin kendi kamuoyuyla; yüzde 20'si üye ülke kamuoylarıyla; yüzde 15'i ise Brüksel'le yapılıyor.